



Identifying psycho-social factors premarital affecting the success of marriage: examining the lived experiences of successful married women and men from the premarital period

MohammadMahdi BahadorMotlagh¹, Mohsen Rasooli², Massoud Gramipour³, Farshad Mohsenzadeh⁴

1. Ph.D Candidate in Counseling, Faculty of Education and Psychology, Kharazmi University, Tehran, Iran. E-mail: mehraveh.mehrban@yahoo.com

2. Assistant Professor, Departement of Counseling, Faculty of Education and Psychology, Kharazmi University, Tehran, Iran. E-mail: dr.rasouli@hotmail.com

3. Assistant Professor, Departement of Curriculum Planning Education, Faculty of Education and Psychology, Kharazmi University, Tehran, Iran. E-mail: mgramipour@yahoo.com

4. Assistant Professor, Departement of Counseling, Faculty of Education and Psychology, Kharazmi University, Tehran, Iran. E-mail: Farshad.mohsenzadeh@khu.ac.ir

ARTICLE INFO

Article type:

Research Article

Article history:

Received 07 December 2023

Received in revised form 05 January 2024

Accepted 09 February 2024

Published Online 20 April 2024

Keywords:

psycho-social factors, premarital, successful married women and men, qualitative research

ABSTRACT

Background: Research shows that the identification of psychological and social factors premarital, including; Responsibility, emotional maturity, flexibility, optimism, commitment to spouse and life, marital intimacy, financial management, realistic expectations, positive and constructive communication with the Family of origin, respect for the Families of origin has an effect on the success of couples' marriages, and premarital dating is one of the important factors in preventing problems in relationship, but examining these factors in the form of lived experiences in the researched society is a gap in research.

Aims: The present research was conducted with the aim of studying the "identify psycho-social factors premarital" From the point of view of the lived experiences of successful married women and men from the premarital period.

Methods: This research was conducted using a qualitative approach and descriptive phenomenology. The statistical population of the research included all the women and men with successful marriage of Shahriar city in 2021. The sample group was selected by selecting 12 women and men with successful marriage (5 men and 7 women) using the purposeful sampling method. Semi-structured interviews (70 to 90 minutes) were used to collect data until theoretical saturation was reached. We implemented the text of the interviews verbatim and analyzed the data by the Colaizzi 7-step method.

Results: The analysis of the interviews led to 4 main themes (individual and personality factors, couple interaction factors, factors related to Family of origin and social-cultural and contextual factors), 30 sub-themes and 123 conceptual codes.

Conclusion: Therefore, identifying and understanding psycho-social factors premarital affecting the success of marriage can be considered as a model and a path for the success and better adaptation of couples, and it can be useful for psychologists and counselors to develop marriage counseling practices and finally bring the health of the society.

Citation: BbahadorMotlagh, M.M., Rasooli, M., Gramipour, M., & Mohsenzadeh, F. (2024). Identifying psycho-social factors premarital affecting the success of marriage: examining the lived experiences of successful married women and men from the premarital period. *Journal of Psychological Science*, 23(134), 89-108. [10.52547/JPS.23.134.89](https://doi.org/10.52547/JPS.23.134.89)

Journal of Psychological Science, Vol. 23, No. 134, 2024

© The Author(s). DOI: [10.52547/JPS.23.134.89](https://doi.org/10.52547/JPS.23.134.89)



✉ **Corresponding Author:** Mohsen Rasooli, Assistant Professor, Departement of Counseling, Faculty of Education and Psychology, Kharazmi University, Tehran, Iran.

E-mail: dr.rasouli@hotmail.com, Tel: (+98) 9126725761

Extended Abstract

Introduction

Social and psychological factors are two different factors that affect life and its quality. Psychological factors include attitude, thinking, and motivation, and social factors include the relationship between individuals and the social environment, with characteristics of each of these factors describing the effects of social relationships on the individual's psychological development and well-being (Naz et al., 2020). In addition to influencing psychological and social factors on human behavior, Erikson's psychosocial theory focuses on individuals within the framework of the combined effects of psychological elements and integrated social conditions on physical and emotional well-being and their ability to relate to society (Casillas et al., 2012). Research has shown that quality of life is influenced by both psychological factors (life purpose and stress management skills) and social factors (family and friends' social support) (Naz et al., 2020), and that it is influenced by physical, mental and social health, and gender, age and professional status (Gaspar et al., 2017). Zaheri and colleagues (2022) also concluded that psychosocial factors are: premarital knowledge, marital life needs, love skills, communication skills, problem-solving skills, management of family members, positive moral traits, positive personality stability, social maturity and spiritual power, which have a positive impact on marriage success.

On the other hand, the premarital period is one of the important periods for preventing serious relationship problems (Yazdanpanah et al., 2014). A study by Hawkins et al. (2012) found that many of the problems couples experience in their marriage are due to insufficient preparation before marriage. In addition, premarital preparations can be an effective strategy in supporting a healthy marriage and reducing divorce (Poli, 2011). A successful marriage is also achieved when the couple respect their values and principles wholeheartedly, have common interests, have a commitment to each other, have decided to stay together and cooperate under any circumstances (Hashemi Golmehr et al., 2020). Olson and Olson (1999) propose that marriage success is

predictable through premarital factors. Based on Olson and Olson's (2013) experiences, ten psychosocial categories can predict marriage success: communication, flexibility, closeness, personality issues, conflict resolution, sexual relationships, leisure activities, family and friends, financial management, and spiritual beliefs. Hence, the success of a marriage means that all these components exist in a marriage. Larson et al. (2008) also considers the classifications of psychosocial factors before marriage including contextual and contextual factors, individual and interacting factors of couples, and family dynamics (Duba Sauerber and Beater, 2013). Based on the research of Khalili et al. (2022), mutual understanding, couples' attachment style, cognitive flexibility, parenting style, intellectual maturity, marital awareness and self-awareness will affect future marriage.

Identification of psychological factors - social conclusion in successful marriage shows us comprehensive and detailed information on successful relationships of couples, but the results of researches related to psychosocial factors in successful marriage, the explanation of this fact has already been done. It is necessary for any basic and effective action to create positive and constructive programs related to a successful marriage, to address the effective factors in a successful marriage, especially in the psycho-social field; And such studies have taken a small share of research, so empowering couples by strengthening psycho-social factors can be effective in their successful marriage. According to the research that exists in the field of psycho-social factors in a successful marriage, it is necessary for government officials and experts in various fields of psychology to help their growth and development with all-round support of the factors needed in a successful marriage. Community Development Therefore, in this way, it is possible to increase the levels of psychological factors of couples - the social result on marriage and increase communication and work between couples. Also, the results of this research can be useful for psychologists and counselors in the direction of developing the application of marriage counseling and can be a model for the research of master's and doctoral

students. Based on this, the present study is based on the lack of generalization of the results of a research from one cultural context to another cultural context and the difference in psycho-social factors of successful marriage in different cultures (Fatima and Ajmal, 2012) and considering the context perspective of qualitative research (Creswell, 2009) seeks to answer the question that psycho-social factors before marriage affect the success of marriage (that is, the factors that women and men with successful marriage thought before marriage that caused the success of their future married life and currently has been effective in the success of their married life) from the point of view of Successful married women and men, which are successful?

Method

The statistical population included all successfully married men and women in Shahryar city with high

marital satisfaction (using the Enrich 47-question standardized marital satisfaction scale). The sample group was selected by selecting 12 women and men with successful marriages (5 men and 7 women) by purposeful sampling. Semi-structured interviews were used to collect data until theoretical saturation was reached, and then the data were analyzed using the Colaizzi method.

Results

The results of 12 interviews with successful couples in Shahryar show that psycho-social factors lead to a successful marriage. From the deep analysis of the lived experiences of the participants in this research, 4 themes and 30 sub-themes were identified. The table 2 below lists these themes, sub-themes and concepts.

Table 1. Demographic information of research participants

Code	Gender	Age	Length of marriage	number of children	education	occupation
1	Female	38	13	2	Bachelor's degree	Employee
2	Male	44	15	1	Associate degree	Employee
3	Male	46	20	1	diploma	Employee
4	Female	36	11	1	Middle school	Self-employed
5	Female	37	12	1	diploma	housekeeper
6	Female	43	17	2	diploma	housekeeper
7	Male	41	15	1	diploma	Self-employed
8	Female	43	20	2	Bachelor's degree	Employee
9	Male	41	16	2	Associate degree	Self-employed
10	Male	39	14	2	Bachelor's degree	Employee
11	Female	36	13	2	Associate degree	Self-employed
12	Female	37	14	2	Middle school	housekeeper

Table 2. Themes and subthemes

themes	sub-themes	Concepts
Individual and personality factors	Responsibility	Being aware of one's duties and responsibilities in life, Proper performance of duties related to family and couple, A sense of responsibility towards one's wife and family, Fulfill your duties
	Forgiveness to be of faith	Being kind to each other, Ignoring each other's mistakes, sacrifice Adherence to ethics, Trust in God, God's positive role in life
	Decision making skill	Independence in decision making, Collaborative decision making
	Problem-solving skill	Identify problems, Providing a variety of solutions, Not avoiding and withdrawing from solving marital problems
	emotional maturity	Proper management of emotions, Emotion control, Knowing the correct relationship between couples, Awareness of your psychological characteristics Mental stability, Ability to communicate well with others
	Honesty in behavior and speech	Do not lie to each other, Honesty in financial matters, Not trying to deceive the wife, Not hiding issues related to married life from the spouse
	Emotion regulation management	Awareness of emotions and the ability to control emotions, Emotional stability, Ability to express emotions, Adequate control over emotions
	flexibility	Make changes in yourself according to the stages of life, Prepare to change when necessary, Changing and adjusting personal views for the benefit of married life, Couple role shifting

themes	sub-themes	Concepts
Couple interaction factors	Optimism	Having a positive attitude towards life, Having motivation and hope for life you hope, Belief in the possibility of solving problems, Optimism about the future
	Differentiation	Psychological independence, Logical and responsible decision making, Accepting the differences of opinion of the spouse
	Mental health	Strive for success and growth in the field of education and career, Positive relationships with others, Strengthen your strengths, Having a purpose in life Nonviolence
	Common goals and meaning	Talking about the future of life with the spouse, Having common goals, Joint couple planning
	Care and couple solidarity	Verbal and physical expression of affection (verbal and physical love making, Participation in family and couple roles and tasks, Preparing for special days and occasions (marriage anniversary, birthday party), joint fun activities (joint entertainment)
	Commitment to wife and life	Loyalty to the family - adherence to marital rules, Trying to please each other Mutual support, Accomplishing couple and family tasks and roles, Attention to the needs of the spouse, Fulfilling the desires of the wife, Truthfulness and honesty in life, Loyalty to wife
	Emotional support	understanding each other, Attention to the feelings of the spouse, Worrying about the welfare of the wife, respect for wife, Love and affection for the wife
	sexual satisfaction	Planning sexual activities, Sexual satisfaction of the wife, Two-way participation in sexual intercourse, Shared opinion on sexual relations
	Couple intimacy	Dedicating time to be together, Having fun together, Expressing interest, feelings and emotions to each other, Understanding, Mutual respect, Verbal and practical expression of love, Expressing love at special times, Expressing love while being together
	Lack of infidelity relationship	Lack of emotional and physical intimacy with someone outside the marital relationship, Not having sex with someone outside of marriage
Socio-cultural and contextual factors	Conflict resolution skill	Planning to deal with possible problems, Disregard minor differences, Maintaining emotional balance in times of problems, Telling your wishes to your wife directly, Apologizing and not getting angry, Resolving differences of opinion, Resolve disputes with mutual participation, Making rational decisions when problems arise
	Communication skill	Pleasant conversation, Empathy and attention to the words of the other party, Humiliating and not blaming each other, Reasonable and open dialogue, Ability to express emotions and desires, Respect each other in public Honoring the work of the wife, Appreciation of the wife verbally and practically, Strengthening the positive behaviors of the spouse
	Gratitude to the wife	Consultation about various matters of life with the spouse, Intimate relationship with spouse, Respecting the rights of the wife in the family, Respect for the spouse's views
	Mutual respect of the couple	Being employed and not being unemployed, Having a fixed and good income Sharing financial resources with spouse, Clarity of finances, Participation in expenses, Agreement on spending, Financial expectations according to the spouse's ability, Financial unity, Having proper financial planning Similarity of religious beliefs
	Having a job and income	Adjust your wants and needs, Reasonable expectations
Factors related to Family of origin	Financial Management	Using the opinions and experiences of the original families, Mutual respect with the original families
	Religious similarity	Consulting with the main families in some important matters of life, Close relationship with the main families, Respecting the dignity of the main families, Respecting the views of the original families
	Realistic expectations	Financial support, emotional support, Intimate and supportive relationships with children's spouses
	Positive and constructive communication with the family of origin	
Factors related to Family of origin	Supporting the choice of children's spouses	
	Respect for families of origin	

Conclusion

Women and men with successful marriages believed that individual and personality factors, couple

interactional factors, cultural-social and contextual factors and factors related to the family of origin were influential in the formation of the success of their

marriage. At the level of individual-personality influencing factors, the results of this part of the research are in line with the findings of research conducted inside and outside the country, including the characteristics of responsibility (Homai and DashtBozergi, 2017), being faithful (Moghadamzadeh, 2017), Forgiveness(Liceaga, 2013), Honesty in behavior and speech(Koraei et al., 2015), having decision-making skills (Salimi et al., 2013), having problem-solving skills (Zaheri et al., 2020), emotional maturity (Gholami-Ghorashiran et al., 2022), emotion regulation management (Mirgain and Kordova, 2007), flexibility (Khalili et al., 2022), optimism (Homai and DashtBozergi, 2017), differentiation (Homai and DashtBozergi, 2017) and Mental health(Zandipour et al., 2010) are consistent. At the level of couple interactive factors, women and men with successful marriage said that they had special characteristics that had a great impact on their satisfaction with marriage and married life, and they were aligned with researches; Among them, appreciation of the spouse (Gordon et al., 2012), having conflict resolution skills (Razmgar and Asghari Ebrahimabad, 2019), couple care and solidarity (Halford, 2004), shared goals and meaning (Paul, 2017), love and loving (Dixon, 2013), commitment to spouse and life (Eschott and Maloof, 2018), sexual satisfaction (McCabe and Goldhamier, 2012), communication skills (Sadeghi and colleagues, 2013), emotional support (Mousavi and Qoli-Nasb, Koje-Bigelow, 2018), marital intimacy (Sadatmand et al., 2016) and mutual respect between couples (Bachand and Karon, 2001). At the level of cultural-social and contextual factors, successful couples also presented characteristics for the success and satisfaction of marriage, which are mentioned below; Among them, realistic expectations (Han et al., 2015), financial management (Ingram, 2010), religious similarity (Sauerber and Biter, 2013) and employment and income generation (Abdollahzadeh, 2013). In addition, women and men with successful marriage, at the level of factors related to the main family, raised characteristics related to the success of their married life, which have been aligned with research such as; Supporting children's choice of

spouse (Spercher et al., 1997), respecting the original families (Derakhsh et al., 2018) and positive and constructive communication with the family (Han et al., 2015).

Finally, it can be said that a successful marriage is a multi-dimensional phenomenon that is not accidental, but rather a process that couples can achieve by having efficient individual and personality characteristics, satisfactory effective couple characteristics, an efficient couple-family system, and also Effective strategies to deal with marital problems and issues, have it and reach satisfaction.

Ethical Considerations

Compliance with ethical guidelines: This article is taken from the doctoral dissertation of counseling of the first author in the Faculty of Psychology and Educational Sciences of the Kharazmi University of Tehran in 2021. In order to ensure the preservation of the human rights of the participants, the following ethical considerations were observed: The right to informed participation with consent in research, the right to withdraw from the study or stop the interview at the request of the interviewee, Knowing the importance of the participant's right to choose whether or not to answer the questions, confidentiality of Details related to identity information, Allocating time to receive feedback as well as providing consulting services after the end of the interview session if requested or needed by the interviewee.

Funding: The present study was conducted without the financial support of any specific institution or organization.

Authors' contribution: The first author is the main researcher of this research. The second author is the supervisor, and the third and fourth authors are the advisors of the dissertation.

Conflict of interest: Authors have no conflict of interest.

Acknowledgments: We would like to thank the Faculty of Psychology and Educational Sciences of Kharazmi University for their help in conducting this research and all those who participated in the interview process and the intervention.



شناسایی عوامل روانی - اجتماعی پیش از ازدواج بر موفقیت ازدواج: بررسی تجارب زیسته زنان و مردان متأهل موفق از دوره پیش از ازدواج

محمدمهدی بهادرمطلق^۱، محسن رسولی^۲، مسعود گرامی پور^۳، فرشاد محسن زاده^۴

۱. دانشجوی دکتری مشاوره، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران.

۲. استادیار، گروه مشاوره، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران.

۳. استادیار، گروه آموزشی برنامه‌ریزی درسی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران.

۴. استادیار، گروه مشاوره، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران.

چکیده

مشخصات مقاله

زمینه: مطالعات پیشین نشان می‌دهد شناسایی عوامل روانی و اجتماعی پیش از ازدواج از جمله؛ مسئولیت‌پذیری، بلوغ عاطفی، انعطاف پذیری، خوشبینی، تعهد به همسر و زندگی، صمیمیت زوجی، مدیریت مالی، انتظارات واقع‌بینانه، ارتباط مثبت و سازنده با خانواده‌های اصلی، احترام به خانواده اصلی در موفقیت ازدواج زوج‌ها تأثیر دارد و آشنازی پیش از ازدواج از عوامل مهم پیشگیری از مشکلات در رابطه است، اما بررسی این عوامل به شکل تجارب زیسته در جامعه مورد پژوهش، شکاف تحقیقاتی وجود دارد.

هدف: پژوهش حاضر با هدف شناسایی عوامل روانی - اجتماعی پیش از ازدواج از نقطه نظر تجارب زیسته زنان و مردان متأهل موفق از دوره پیش از ازدواج انجام شد.

روش: این پژوهش با استفاده از رویکرد کیفی و به شیوه پدیدارشناسی توصیفی انجام شد. جامعه آماری پژوهش شامل تمامی زنان و مردان موفق از دوره پیش از ازدواج شهرستان شهریار در سال ۱۴۰۰ بود. گروه نمونه با انتخاب ۱۲ نفر (شناسایی از طریق فراخوان مجازی) دارای ازدواج موفق (۵ مرد و ۷ زن) با استفاده از روش نمونه‌گیری هدفمند انتخاب شدند. برای جمع‌آوری داده‌ها از روش مصاحبه نیمه‌ساختاریافته (۹۰ تا ۷۰ دقیقه) تا رسیدن به اشباع نظری استفاده شد. متن مصاحبه‌ها کلمه به کلمه پیاده شد و داده‌ها به روش هفت مرحله‌ای کلایزی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: تجزیه و تحلیل مصاحبه‌ها منجر به ۴ مضمون (عوامل فردی و شخصیتی، عوامل تعاملی زوج، عوامل مربوط به خانواده‌های اصلی و عوامل اجتماعی - فرهنگی و بافتی)، ۳۰ زیر مضمون و ۱۲۳ کد مفهومی شد.

نتیجه‌گیری: بنابراین، شناسایی و درک عوامل روانی - اجتماعی پیش از ازدواج مؤثر بر موفقیت ازدواج می‌تواند به عنوان الگو و مسیری برای موفقیت و سازگاری بهتر زوج‌ها قلمداد شود و برای روانشناسان و مشاوران در جهت تدوین کاربست مشاوره ازدواج، مفید واقع شود و در نهایت سلامت جامعه را به همراه داشته باشد.

استناد: بهادرمطلق، محمدمهدی؛ رسولی، محسن؛ گرامی پور، مسعود؛ و محسن زاده، فرشاد (۱۴۰۳). شناسایی عوامل روانی - اجتماعی پیش از ازدواج بر مبنای تجارب زیسته زنان و مردان متأهل موفق از دوره پیش از ازدواج. مجله علوم روانشناختی، دوره ۲۳، شماره ۱۳۴، ۸۹-۱۰۸.

محله علوم روانشناختی، دوره ۲۳، شماره ۱۳۴، ۱۴۰۳. DOI: [10.52547/JPS.23.134.89](https://doi.org/10.52547/JPS.23.134.89)

نویسنده‌گان: © CC BY NC ND

مقدمه

از طرفی دیگر، دوره پیش از ازدواج یکی از مقاطع مهم برای پیشگیری از مشکلات جدی در رابطه است (بیزان پناه و همکاران، ۲۰۱۴). مرکز پژوهش‌های بین‌المللی ازدواج سالم با تمرکز بر پژوهش‌های اخیر اشاره می‌کند که آمادگی‌های پیش از ازدواج می‌تواند یک استراتژی مؤثر در حمایت از ازدواج سالم و کاهش طلاق باشد (پولی، ۲۰۱۱). همچنین مطالعات با موضوع چارچوب جامع برای آموزش ازدواج نشان داده است تعدادی زیادی از مشکلاتی که زوج‌ها در ازدواج‌شان تجربه می‌کنند به خاطر عدم آمادگی کافی قبل از ازدواج است (هاوکینز و همکاران، ۲۰۱۲). اولسون و اولسون (۱۹۹۹) پیشنهاد می‌کنند که موقیت ازدواج از طریق عوامل پیش از ازدواج قابل پیش‌بینی است. بر اساس تجربه اولسون و اولسون (۲۰۱۳) ده مقوله روانی - اجتماعی می‌تواند موقیت ازدواج را پیش‌بینی کنند: ارتباطات، انعطاف‌پذیری، نزدیکی، مسائل شخصیتی، حل تعارض، روابط جنسی، فعالیت‌های اوقات فراغت، خانواده و دوستان، مدیریت مالی و اعتقادات معنوی. از این‌رو، منظور از موقیت ازدواج آن است که تمامی این مؤلفه‌ها در یک ازدواج وجود داشته باشند. به علاوه طبقه‌بندی‌های عوامل روانی - اجتماعی پیش از ازدواج از نظر (الرسون و همکاران، ۲۰۰۸)، شامل عوامل زمینه‌ای و بافتی، عوامل فردی و عوامل زوجی و پویایی‌های خانواده است، که عوامل بافتی و زمینه‌ای بر مسائل مربوط به خانواده اصلی، قواعد و انتظارات در مورد امور مالی، و دینداری و یا معنویت، عوامل فردی بر مسائل مربوط به سلامت روان و همچنین تفاوت‌های شخصیتی، ارزش‌ها و نگرش‌ها و عوامل زوج و پویایی‌ها بر مسائل مربوط به صمیمت، تعهد، حمایت زوجی و مهارت‌های حل مسائل زوجی متمرکز است (دوبرا سائوربر و بیتر، ۲۰۱۳).

به علاوه این که ازدواج موفق یک رابطه زوجی پویا است که در آن هر یک از همسران به رضایت شخصی دست پیدا می‌کنند (دی و قوش، ۲۰۱۶) که به میزان زیادی تحت تأثیر کیفیت تعاملات ناشی از بلوغ و پختگی رفتاری و هیجانی زوج‌هast (غلامی قره‌شیران و همکاران، ۱۴۰۱) و باعث افزایش سلامت جسمانی، روانی، اجتماعی و معنوی می‌شود (غلامی قره‌شیران و همکاران، ۱۴۰۲) و همچنین زمانی ازدواج موفق حاصل می‌شود که در آن زن و شوهر به ارزش‌ها و اصول‌شان از صمیم قلب احترام می‌گذارند، علاقه مشترک دارند، به یکدیگر تعهد دارند، تصمیم گرفته‌اند که تحت هر شرایطی با هم بمانند و با یکدیگر همکاری کنند (هاشمی گلمهر

عوامل اجتماعی و روانی دو دسته عوامل متفاوت هستند که زندگی و کیفیت آن را تحت تأثیر قرار می‌دهند. عوامل روانشناختی شامل نگرش، تفکر و انگیزه و از سوی دیگر عوامل اجتماعی شامل رابطه بین افراد و محیط اجتماعی است که ویژگی‌های هر کدام از این عوامل، تأثیرات روابط اجتماعی بر پیشرفت و بهزیستی روانشناختی فرد را توصیف می‌کند (ناز و همکاران، ۲۰۲۰). پژوهش ناز و همکاران (۲۰۲۰) نشان داد که کیفیت زندگی تحت تأثیر عوامل روانشناختی (هدف زندگی و مهارت‌های مدیریت استرس) و عوامل اجتماعی (حمایت اجتماعی خانواده و دوستان) قرار دارد. پژوهش گاسپار و همکاران (۲۰۱۷) نیز نشان داد که کیفیت زندگی تحت تأثیر سلامت جسمی، روانی و اجتماعی و جنسیت، سن و وضعیت حرفه‌ای است. نظریه روانی - اجتماعی اریکسون با تمرکز بر این که عوامل روانی و اجتماعی اساساً بر رفتار انسان تأثیر می‌گذارد، به افراد در چارچوب اثرات ترکیبی عناصر روانشناختی و شرایط اجتماعی یکپارچه بر بهزیستی جسمی و عاطفی و توانایی آن‌ها در ارتباط با اجتماع توجه می‌کند (کاسیلاس و همکاران، ۲۰۱۲). شواهد نشان داده که عوامل مانند وضعیت مالی بد، افسردگی، عدم انعطاف‌پذیری، عدم صمیمت، مشکلات ارتباطی، عدم احترام و عدم درک متقابل، می‌توانند بر کیفیت زندگی تأثیر منفی بگذارند، از سوی دیگر، داشتن روابط قابل اعتماد با فرزندان، خانواده و دوستان و وضعیت مالی خوب، تعدیل خواسته‌ها و نیازها و انتظارات معقول می‌تواند کیفیت زندگی را بهبود بخشد (هان و همکاران، ۲۰۱۵) و از طرفی نیز کیفیت زندگی با سطوح بالای رفاه روانی و امید به زندگی همراه است (نریمانی و همکاران، ۱۴۰۲). به علاوه ظاهری و همکاران (۲۰۲۰) در پژوهشی به این نتیجه رسیدند که عوامل روانی - اجتماعی شامل: دانش پیش از ازدواج، نیازهای زندگی زناشویی، مهارت‌های عشق، مهارت‌های ارتباطی، مهارت حل مسئله، مدیریت اعضای خانواده، ویژگی‌های رفتاری - اخلاقی مثبت، ثبات شخصیتی مثبت، بلوغ اجتماعی و قدرت معنوی در موقیت ازدواج تأثیر مثبت دارد. همچنین مقدمزاده (۱۳۹۷) در پژوهش خود به این نتیجه رسید که عوامل روانشناختی از جمله خلق و خو، بلوغ فکری و روانی، باورهای فردی و مسائل شخصیتی در موقیت ازدواج مؤثر هستند.

همچنین نتایج پژوهش حاضر می‌تواند برای روانشناسان و مشاوران در جهت تدوین کاربست مشاوره ازدواج مفید واقع شود و الگویی برای پژوهش‌های دانشجویان دوره‌های کارشناسی ارشد و دکتری باشد. بر همین اساس، مطالعه حاضر با توجه به عدم تعمیم نتایج یک پژوهش از یک بافت فرهنگی به بافت فرهنگی دیگر و تفاوت در عوامل روانی – اجتماعی ازدواج موفق در فرهنگ‌های مختلف (فاطیما و اجمل، ۲۰۱۲) و توجه به بافت نگری تحقیقات کیفی (کرسول، ۲۰۰۹) به دنبال پاسخ‌گویی به این سؤال است که عوامل روانی – اجتماعی پیش از ازدواج مؤثر بر موقیت ازدواج (یعنی عواملی که زنان و مردان متأهل موفق، پیش از ازدواج فکر می‌کردند که باعث موقیت زندگی زناشویی آینده آن‌هاست و در حال حاضر در موقیت زندگی زناشویی شان مؤثر بوده است) از دیدگاه زنان و مردان متأهل موفق کدامند؟

روش

(الف) طرح پژوهش و شرکت کنندگان: از آنجا که هدف اصلی پژوهش حاضر، شناسایی عوامل روانی – اجتماعی پیش از ازدواج از نقطه نظر تجارب زیسته زنان و مردان متأهل موفق بود، لذا ورود به درون تجارب زیسته زنان و مردان متأهل موفق و کشف ذات آن مستلزم اتخاذ روشی بود که قادر به انجام چنین کاری باشد، از این‌رو از روش پدیدارشناسی توصیفی استفاده شد. در طی این طرح پژوهشی، پژوهشگران از طریق تمرکز بر بیانات آشکار و پنهان افراد مورد مصاحبه، سعی بر روشن‌سازی عوامل روانی – اجتماعی پیش از ازدواج مؤثر بر موقیت از دیدگاه شرکت کنندگان را داشتند. جامعه آماری پژوهش شامل تمامی زنان و مردان متأهل موفق شهرستان شهریار در سال ۱۴۰۰ بود که بر اساس مقیاس استاندارد شده رضایت زناشویی انریچ فرم کوتاه (۴۷ سؤالی ENRICH)، با هم برای انتخاب نمونه، از روش نمونه‌گیری هدفمند استفاده شد. به این منظور از طریق فراخوان در شبکه‌های اجتماعی (مجازی) و مراکز مشاوره شهر شهریار جهت شرکت در این پژوهش دعوت به عمل آمد که اطلاعات جمعیت شناختی شرکت کنندگان در جدول ۱ ارائه شده است. معیارهای ورود افراد به این گروه از نمونه پژوهش عبارت بودند از: داشتن حداقل یک فرزند، گذشت حداقل ۱۰ سال از مدت ازدواج – پژوهش‌های گاتمن

و همکاران، ۱۳۹۹)، و هر یک از همسران قادر به رشد شخصی خود باشد (گنو، ۲۰۱۱). پژوهش صاحبدل و همکاران (۱۳۹۴) نشان داد که شاخص های روانشناسی – اجتماعی ازدواج موفق شامل: شاخص‌های فردی، شاخص‌های تعاملی، شاخص‌های مربوط به خانواده اصلی و شاخص‌های فرهنگی می‌باشد. خلیلی و همکاران (۲۰۲۲) نیز در پژوهش خود نشان دادند که برخی عوامل روانشناسی از جمله درک متقابل، سبک دلستگی زوج‌ها، انعطاف‌پذیری شناختی، سبک فرزندپروری، بلوغ فکری، آگاهی از زندگی زناشویی و خودآگاهی ازدواج افراد را در آینده تحت تأثیر قرار خواهد داد. یافته‌های دی و قوش (۲۰۱۶) با موضوع عوامل روانی اجتماعی سهیم در موقیت ازدواج نشان داد عواملی که به نظر می‌رسد برای تقویت رضایت‌مندی زناشویی از اهمیت برخوردار هستند عبارتند از: احترام به احساسات و هیجانات، نگرش به ازدواج، ابراز عشق، توجه به دیدگاه‌ها و اهمیت به دوست داشتن همسر، نادیده گرفتن نقاط ضعف همسر، سازگاری جنسی، خلق و خوی، ارزش، سلیقه و علاقه. همچنین نتایج پژوهش هاشمی گلمهر و همکاران (۱۳۹۹) عوامل روانی – اجتماعی مؤثر در موقیت ازدواج را کسب مهارت‌های زوجی، قدردانی از همسر، شفاف بودن امور مالی، تربیت فرزند، تغیرات مشترک، عشق و دوست داشتن تأیید نمود. شناسایی عوامل روانی – اجتماعی مؤثر در ازدواج موفق می‌تواند اطلاعات جامع و دقیقی در روابط موفق زوج‌ها به ما بدهد، اما کمبود پژوهش‌های مربوط به عوامل روانی اجتماعی مؤثر در ازدواج موفق، تبیین این واقعیت را در حال حاضر دشوار ساخته است. لازمه هرگونه اقدام اساسی و مؤثر جهت ایجاد برنامه‌های مثبت و سازنده مرتبط با ازدواج موفق، پرداختن به عوامل مؤثر در ازدواج موفق به ویژه در حوزه روانی – اجتماعی می‌باشد؛ و این قبیل مطالعات، سهم نه چندان زیادی از پژوهش‌ها را به خود اختصاص داده است، بنابراین توانمند ساختن زوج‌ها با استفاده از تقویت عوامل روانی – اجتماعی، می‌تواند در ازدواج موفق آن‌ها مؤثر باشد. با توجه به دلایلی که در زمینه عوامل روانی – اجتماعی مؤثر در ازدواج موفق وجود دارد ضروری است که کارگزاران دولتی و متخصصان حوزه‌های مختلف روانشناسی و تربیتی با حمایت همه جانبه از عوامل مؤثر مورد نیاز در ازدواج موفق، به رشد و تحول جامعه کمک کنند. بنابراین از این طریق می‌توان سطح آگاهی زوج‌ها از عوامل روانی – اجتماعی مؤثر بر ازدواج را افزایش داده و باعث افزایش ارتباط مؤثر و کارآمد بین زوج‌ها باشد.

معنایی ضمیمی عوامل روانی - اجتماعی مؤثر در موقیت ازدواج در فرد بود، مفهوم سازی شد. در گام چهارم، این معانی فرموله شده در قالب زیر طبقات دسته بندی شدند. در گام پنجم، درون مایه های یافته شده در توصیفی منسجم به عنوان عوامل روانی - اجتماعی مؤثر در موقیت ازدواج افراد در هم ادغام شدند (ضممون اصلی)، در گام ششم، بر اساس مفاهیم هسته ای که از توصیف عوامل روانی - اجتماعی مؤثر در موقیت ازدواج به دست آمد، ساختار اساسی مؤلفه اصلی تجربه افراد از خود توصیف شد. مرحله هفتم، فرآیند اعتبار بخشی بود که بدین منظور، جهت تضمین قابلیت اطمینان و کفایت، از راهنمایی متخصصان در زمینه کیفی استفاده شد. ابتدا از سه نفر متخصص در این حوزه درخواست شد که عبارات معنایی استخراج شده از مصاحبه ها را بازبینی نمایند و همچنین مصاحبه ها و کدهای به دست آمده در اختیار یک پژوهشگر کیفی در این زمینه نیز قرار داده شد که مقبولیت داده ها و تأیید پذیری آن ها مورد تأیید قرار گرفت. در نهایت در جهت تضمین قابلیت انتقال، از حضور هر دو جنس زن و مرد در پژوهش استفاده شد.

ب) ابزار

پرسشنامه ویژگی های جمعیت شناختی: این پرسشنامه حاوی اطلاعاتی از قبیل جنسیت، سن، طول مدت ازدواج، تعداد فرزندان، تحصیلات و اشتغال بود که به صورت محقق ساخته طراحی و اجرا گردید. مصاحبه نیمه ساختار یافته: در این پژوهش برای جمع آوری داده ها از مصاحبه نیمه ساختار یافته شد.

و لوینس (۲۰۰۲) نشان می دهد که دوره حساس برای فروپاشی ازدواج در چرخه زندگی خانوادگی هفت سال اول زندگی است، عدم اقدام قانونی برای طلاق، دارا بودن سطح نسبی (نموده ۶۱ تا ۷۰) رضایت زناشویی با استفاده از مقیاس استاندارد شده رضایت زناشویی انریچ فرم کوتاه (۴۷ سؤالی ENRICH) و تمایل و رضایت آگاهانه برای مشارکت در پژوهش. ملاک های خروج نیر عبارت بود از: سابقه بیماری روانی یا بستری شدن در بخش های بیمارستان های روان پژوهشکی، داشتن مشکلات زناشویی و همزمان مراجعه به مراکز مشاوره برای حل آن، تقاضای طلاق و داشتن پرونده قضایی در شعبه خانواده از آنجا که در این پژوهش روش تعیین حجم نمونه، روش اشباع داده ها بود، فرآیند انتخاب آزمودنی ها تا رسیدن به اشباع داده ها که ۹ نفر بودند، ادامه یافت و پس از آن، جهت اطمینان بیشتر، با سه نفر دیگر نیز مصاحبه شد و تعداد مشارکت کنندگان به ۱۲ نفر رسید تا در عمل، پیشرفت مطالعه به شناسایی مقوله یا مفهوم جدیدی منجر نشود. به علاوه برای تجزیه و تحلیل داده ها از روش ۷ مرحله ای کلایزی استفاده گردید. در گام اول هر مصاحبه ضبط شده، کلمه به کلمه پیاده شازی شد. پژوهشگر متن کل مصاحبه را بارها و بارها خواند تا یک حس کلی از هر مصاحبه به دست آورد. در گام دوم، همه جملات و عباراتی که با عوامل روانی - اجتماعی مؤثر پیش از ازدواج در موقیت ازدواج افراد مرتبط بود، مشخص گردید و در برگه های جداگانه یادداشت شدند (۱۲۳ عبارت). در گام سوم برای هر جمله و عبارت، یک مفهوم که دربرگیرنده

جدول ۱. اطلاعات جمعیت شناختی شرکت کنندگان در پژوهش

کد	جنسیت	سن	طول مدت ازدواج	تعداد فرزند	تحصیلات	اشغال
۱	زن	۳۸	۱۳	۲	لیسانس	کارمند
۲	مرد	۴۴	۱۵	۱	فوق دیپلم	کارمند
۳	مرد	۴۶	۲۰	۱	دیپلم	کارمند
۴	زن	۳۶	۱۱	۱	سیکل	شغل آزاد
۵	زن	۳۷	۱۲	۱	دیپلم	خانه دار
۶	زن	۴۳	۱۷	۲	دیپلم	خانه دار
۷	مرد	۴۱	۱۵	۱	دیپلم	شغل آزاد
۸	زن	۴۳	۲۰	۲	لیسانس	کارمند
۹	مرد	۴۱	۱۶	۲	فوق دیپلم	شغل آزاد
۱۰	مرد	۳۹	۱۴	۲	لیسانس	کارمند
۱۱	زن	۳۶	۱۳	۲	فوق دیپلم	شغل آزاد
۱۲	زن	۳۷	۱۴	۲	سیکل	خان دار

عوامل مربوط به خانواده اصلی استخراج شد. این مضمون‌ها شامل

زیر مضمون‌هایی بودند که ذیل‌آنها اشاره خواهد شد.

در این مطالعه از میان پاسخ‌های شرکت‌کنندگان ۴۰ مضمون: عوامل فردی

و شخصیتی، عوامل تعاملی زوج، عوامل فرهنگی - اجتماعی و بافتی و

یافته‌ها

جدول ۲. مضمون‌ها و زیر مضمون‌ها

مضامین	زیر مضمون‌ها	مفاهیم
عوامل فردی و شخصیتی	مسؤلیت‌پذیری	آگاهی داشتن از وظایف و مسئولیت‌های خود در زندگی - انجام درست وظایف مربوط به خانواده و زوج - احساس مسئولیت در برابر همسر و خانواده - به وظایف خود عمل کردن
عوامل فردی و شخصیتی	بخشن و گذشت بالایمان بودن	مهربان بودن با همدیگر - چشم‌پوشی از خطاهای همدیگر - از خود گذشتگی پاییندی به اخلاقیات - توکل به خدا - نقش مثبت خدا در زندگی
عوامل فردی و شخصیتی	داشتن مهارت تصمیم‌گیری داشتن مهارت حل مسئله	استقلال در تصمیم‌گیری - تصمیم‌گیری مشارکی شناسایی مشکلات - ارائه راه حل‌های متنوع - عدم اجتناب و کارهای گیری از حل مشکلات زوجی مدیریت صحیح هیجانات - کنترل عواطف - شناخت روابط درست زوجی - آگاهی از ویژگی‌های روانی خود - ثبات روانی - توانایی برقرار ارتباط صحیح با دیگران
عوامل فردی و شخصیتی	بلوغ عاطفی صداقت در رفخار و گفتار مدیریت تنظیم هیجانات	دروغ نگفتن به همدیگر - صداقت در مسائل مالی - عدم تلاش برای فریب همسر - پنهان نکردن مسایل مربوط به زندگی زوجی از همسر آگاهی از عواطف و توانایی کنترل احساسات - ثبات هیجانی - توانایی ابراز عواطف تسلط کافی بر هیجانات ایجاد تغییر در خود متناسب با مرحله زندگی - آمادگی برای تغییر در موقع ضروری - تغییر و تعدیل دیدگاه‌های شخصی به نفع زندگی زناشویی - جایه‌جایی نقش زوجی
عوامل تعاملی زوج	انعطاف‌پذیری خوش بینی	داشتن نگرش مثبت نسبت به زندگی - داشتن انگیزه و امید نسبت به زندگی - امیدواری - اعتقاد به امکان حل شدن مشکلات - خوش بینی در مورد آینده
عوامل تعاملی زوج	تمایز یافگی داشتن سلامت روانی	استقلال روانشناختی - تصمیم‌گیری منطقی و مستوانه - پذیرش تفاوت‌های عقاید همسر تلاش برای موفقیت و رشد خود در زمینه تحصیلات و شغل - روابط مثبت با دیگران - تقویت نقاط قوت خود - داشتن هدف در زندگی - عدم خشونت
عوامل تعاملی زوج	اهداف و معنای مشترک زوجی مراقبت و همیستگی زوجی	گفت‌و‌گو کردن در مورد آینده زندگی با همسر - داشتن اهداف مشترک - برنامه‌ریزی مشترک زوجی ابراز عاطفه کلامی و جسمی (عشق‌ورزی کلامی و جسمی) - مشارکت در انجام نقش‌ها و تکالیف خانوادگی و زوجی - تدارک دیدن روزها و مناسبات‌های خاص (سالگرد ازدواج، جشن تولد) - فعالیت‌های سرگرم کننده مشترک (تفريحات مشترک) وفاداری به خانواده - پاییندی به قواعد زوجی - تلاش برای خشنودی همدیگر - حمایت متقابل - عمل به تکالیف و نقش‌های زوجی و خانوادگی - توجه به نیازهای همسر - برآوردن تمایلات همسر - راست‌گویی و صداقت در زندگی - وفاداری به همسر در ک همدیگر - توجه به عواطف همسر - نگران رفاه همسر بودن - احترام به همسر - عشق و محبت به همسر برنامه‌ریزی در فعالیت‌های جنسی - جلب رضایت جنسی همسر - مشارکت دو طرفه در ارتباط جنسی - اشتراک نظر در ارتباط جنسی اختصاص دادن زمان با هم بودن - داشتن تفريحات مشترک - ابراز علاقه، احساسات و عواطف به هم‌دیگر - درک متقابل - احترام متقابل - ابراز کلامی و عملی دوست داشتن - ابراز عشق در زمان‌های خاص - ابراز عشق زمان با هم بودن عدم صمیمت عاطفی و فیزیکی با فردی خارج از رابطه زناشویی - عدم رابطه جنسی با فردی خارج از رابطه زناشویی برنامه‌ریزی برای مبارزه با مشکلات احتیاطی - بی‌اعتنایی به اختلافات جزئی - حفظ تعادل عاطفی در موقع بروز مشکلات - گفتن خواسته‌های خود به همسر به طور مستقیم - عذرخواهی کردن و قهر نکردن - چاره‌اندیشی برای اختلاف نظرها - حل اختلافات با مشارکت هم‌دیگر - گرفتن تصمیم منطقی در موقع ایجاد مشکل
عوامل تعاملی زوج	داشتن مهارت ارتباطی قدرتانی از همسر احترام متقابل زوجی اشغال و درآمدزایی	گفت‌و‌گوی لذت‌بخش - هم‌دلی و توجه به حرف‌های طرف مقابل - تحقیر و سرزنش نکردن هم‌دیگر - گفت‌و‌گوی منطقی و باز - توان ابراز عواطف و خواسته‌ها - احترام به هم‌دیگر در حضور جمیع ارج نهادن به کارهای همسر - قدردانی از همسر به صورت کلامی و عملی - تقویت رفتارهای مثبت همسر مشورت در مورد امور مختلف زندگی با همسر - روابط صمیمی با همسر - احترام به حقوق همسر در خانواده - احترام به دیدگاه‌های همسر شاغل بودن و بیکار نبودن - داشتن درآمد معین و خوب

مضامین	زیر مضامون ها	مفاهیم
عوامل فرهنگی -	مدیریت مالی	به اشتراک گذاشتن منابع مالی با همسر - روش بودن امور مالی - مشارکت در مصرف هزینه ها - توافق در مورد خرج کردن - توقعات مالی
اجتماعی و بافتی	تشابه مذهبی	متناوب با توانایی همسر - وحدت مالی - داشتن برنامه ریزی مالی مناسب
انتظارات واقع بینانه	اعتباط مثبت و سازنده با خانواده های اصلی	همسانی باورهای دینی
ارتباط مثبت و سازنده با خانواده های اصلی	استفاده از نظر و تجربیات خانواده های اصلی - احترام متقابل با خانواده های اصلی	تعديل خواسته و نیازهای خود - انتظارات معقول
عوامل مربوط به خانواده اصلی	احترام به خانواده های اصلی	مشورت کردن با خانواده های اصلی در برخی امور مهم زندگی - رابطه صمیمی با خانواده های اصلی - احترام به شأن و منزلت خانواده های اصلی
حمایت خانواده از انتخاب همسر فرزندان	حمایت مالی - حمایت عاطفی - روابط صمیمی و حمایتی با همسر فرزندان	استفاده از نظر و تجربیات خانواده های اصلی - احترام متقابل با خانواده های اصلی

مذهبی بود. شرکت کننده شماره ۵: «اعتقاد داشتم که همسرم فردی معتقد به مسائل دینی و مذهبی باشد و خدا را شکر همین طور بود».

مهارت تصمیم گیری: افرادی که از قدرت تصمیم گیری همراه با مشورت کردن برخوردار باشند در آینده زوجی روابط موقیت آمیز تری خواهند داشت. شرکت کننده شماره ۴: «من و همسرم با توافق هم‌دیگر و مشورت کردن در مورد امور مربوط به خانواده سعی می کنیم تصمیم گیری کنیم».

مهارت حل مسأله: عامل دیگر موقیت ازدواج از نگاه مشارکت کننده ها،

داشتن مهارت حل مسئله و پیدا کردن راه حل های مؤثر برای مسائل و

مشکلات زندگی بود. شرکت کننده شماره ۱۰: «در مورد مشکلات ممان

صحبت می کردیم و با گفت و گو و توافق هم‌دیگر، مسئله را حل می کردیم

و اجازه نمی دادیم مشکلات ممان به درازا بکشد».

بلغ عاطفی: یکی دیگر از عوامل موقیت ازدواج از نظر مصاحبه شونده ها،

بلغ عاطفی بود. شرکت کننده شماره ۶: «وقتی تویی سنی که پخته تر هستی

و خوب رشد کردنی و توانایی تصمیم گیری بهتری داشته باشی بتوانی

ازدواج کنی بهتر می توانی همسرت را در کنی و بفعهی و بهتر می توانی

با خیلی از مشکلات کنار بیایی و بهتر می توانی مشکلات را تحمل کنی».

صدقافت در رفتار و گفتار: عامل دیگر موقیت ازدواج از نظر مصاحبه

شونده ها، صدقافت در رفتار و گفتار یعنی مطابقت گفتار و اعمال و روراست

بودن با دیگران بود. شرکت کننده شماره ۲: «من و همسرم در همه امور

زنده کی مان با هم‌دیگر صدقافت داریم».

مدیریت و تنظیم هیجانات: عامل دیگر موقیت ازدواج از نظر مصاحبه

شونده ها مدیریت و تنظیم هیجانات بود. شرکت کننده شماره ۷: «وقتی

ناراحت و نگرانی خاصی برایم پیش می آید و عصبی می شوم، احساس می

الف) عوامل فردی و شخصیتی: آنچه از مصاحبه با شرکت کننده گان پژوهش به دست آمد، حاکی از آن بود که شرکت کننده گان عوامل فردی و شخصیتی را در ۱۲ زیر مضامون فرعی تجربه می کردند. زیر مضامون ها نیز شامل موارد ذیل بودند.

مسئولیت پذیری: یکی از عواملی که مصاحبه شونده گان آن را در موقیت ازدواج سهیم دانستند، «مسئولیت پذیری» بود. شرکت کننده شماره ۱ تجربه خود را این گونه تعریف می کرد: «من آدم مسئولیت پذیری هستم هم در قبال همسرم و هم در قبال فرزندانم مسئولیت دارم. شوهرم در امور خانه هم بهم کمک می کنم».

بخشنی: یکی دیگر از عوامل موقیت ازدواج از نظر مصاحبه شونده گان گذشت و تغافل از برخی خطاهای همسر بود. آنها اعتقاد داشتند که بخشش می توانند برای مسائل ارتباطی و ناراحتی های درون خانواده تسکین دهنده باشد. شرکت کننده شماره ۳ ابراز داشت: «در بسیاری از موارد اگر خطابی از همسرم سرزده، گذشت کردم و کوتاه می آمد و بالاخره انسان هست و احتمال خطأ».

انعطاف پذیری: یکی دیگر از عواملی که مصاحبه شونده گان، آن را در موقیت ازدواج سهیم دانستند، چشم انداز باز و نگاه انعطاف پذیر بود. شرکت کننده شماره ۸: «اگر در انجام کارهای فرست کم داشتم همسرم به من کمک می کند در عین این که ما در خانواده پذیرفتم که هر کدام نگرش و عقیده خاص خودش را متفاوت از دیگری داشته باشد و همسرم از این بابت نگران نمی شود».

داشتن ایمان: یکی دیگر از عوامل مؤثر در موقیت ازدواج از نظر زنان و مردان متأهل موفق در ازدواج، داشتن ایمان و گرایش به سمت فعالیت های

عامل دیگر موقیت ازدواج از نگاه مصاحبه‌شونده‌ها حمایت عاطفی در درک هم‌دیگر و توجه به رفاه عاطفی است. شرکت کننده شماره ۲: «همسرم موقع دلتنگی و تنها بی‌هام با من درد دل می‌کند و حرف می‌زند و می‌تونم راحت حرفاً موم بپشم بگم».

عامل دیگر موقیت ازدواج از نظر مصاحبه‌شوندگان رضایت جنسی است. شرکت کننده شماره ۶: «من و همسرم برای رابطه جنسی‌مان برنامه‌ریزی داریم و در موقع رابطه جنسی سعی می‌کنیم همه جوانب را در نظر بگیریم که بیشترین لذت را ببریم».

عامل دیگر مورد توجه مصاحبه‌شونده‌ها، صمیمیت زوجی است. شرکت کننده شماره ۱: «همسرم همه‌جوره با من صمیمی است؛ مثلاً به تفریحات و سرگرمی‌های‌مون توجه می‌کند و کلی با هم راحت هستیم و در موقع ناراحتی هام رفیق خوبی برای من است».

عامل دیگر موقیت ازدواج از دیدگاه مصاحبه‌شوندگان عشق و دوست داشتن است. شرکت کننده شماره ۹: «خانم همیشه پشتم هست و همراه همیشگی من هست و در مسائل مختلف زندگی را کمک می‌کند و در موقع مشکلات و مسائل زندگی‌مون پا پس نکشید».

عامل دیگر مؤثر در موقیت ازدواج از دیدگاه شرکت کنندگان، داشتن مهارت حل تعارض است. شرکت کننده شماره ۵: «وقتی با مسئله یا مشکلی روبرو می‌شویم خودمان با گفتگو کردن و مشورت مشکل‌مان را حل می‌کنیم».

داشتن مهارت‌های ارتباطی یکی دیگر از عوامل موقیت ازدواج از نظر مصاحبه‌شونده‌هاست. شرکت کننده شماره ۱۰: «موقع صحبت کردن با هم دیگر کاملاً حواسمان به هم‌دیگر است، خلاصه راحت می‌توانیم با هم حرف بزنیم و گوش‌های خوبی برای هم‌دیگر هستیم».

عامل دیگر موقیت ازدواج از نظر شرکت کنندگان در مصاحبه، قدردانی از همسر بود. شرکت کننده شماره ۲: «در موقعی که همسرم امورات خانواده را انجام می‌دهد تلاش می‌کنم تا از او تشکر نمایم، گاهی وقت‌ها برای جبران زحماتش هدیه‌ای برایش می‌خرم و از او تشکر می‌کنم».

عامل دیگر موقیت ازدواج از نظر مصاحبه‌شونده‌ها احترام متقابل زوجی است. شرکت کننده شماره ۴: «همیشه به خاطر محبت‌هایی که خانم به من دارد من هم سعی می‌کنم بهش احترام بگذارم و نظر ایشان را جلب نمایم».

کنم خوب می‌توانم رفتارهایم را کنترل کنم و تلاش می‌کنم از پس خودم بربایم و رفتارم را کنترل کنم».

خوش‌بینی: عامل دیگر موقیت ازدواج از نظر مصاحبه‌شوندگان، خوش‌بینی و داشتن نگرش مثبت بود. شرکت کننده شماره ۹ اعتقاد داشت: «من و همسرم روحیه امیدوارانه‌ای داریم و همیشه باور داریم که می‌توانیم به موقیت‌های‌مان در زندگی دست پیدا کنیم».

عامل دیگر موقیت ازدواج از نظر مصاحبه‌شونده‌ها، تمایز یافته‌گی خود بود که افراد تصویر داشتند که استقلال در تصمیم‌گیری‌ها می‌تواند عامل موقیت زندگی باشد. شرکت کننده شماره ۳: «هر وقت با مشکلی روبرو می‌شوم، تحت تأثیر نظر اطرافیان و دیگران قرار نمی‌گیرم و تلاش می‌کنم که با گفت‌وگو مشکل را حل کنم».

ویژگی دیگر از دیدگاه مصاحبه‌شونده‌ها، سلامت روان بود. شرکت کننده شماره ۸: «همسرم فرد بسیار آرامی هست و دید خوبش بینانه‌ای به من و زندگی دارد و اصلاً اهل خشونت کلامی یا رفتاری نیست».

ب) عوامل تعاملی زوج: دو مین مضمونی که شرکت کنندگان در این پژوهش تجربه کرده بودند عوامل تعاملی زوج بود که زیر مضمون‌های آن شامل موارد زیر است:

اهداف و معنای مشترک زوجی از دیگر عوامل موقیت پیش از ازدواج از نظر مصاحبه‌شونده‌ها گزارش شده است. شرکت کننده شماره ۵ بیان داشت: «دوست داشتم همسر آینده‌ام وظایف و کارهای درون خانواده را خاص نکند که همه را من انجام دهم و مخصوص من باشد و در امورات درون خانواده کمک کند و همین طور هم شد».

عامل دیگر موقیت ازدواج از نظر مصاحبه‌شونده‌ها مراقبت و همبستگی زوجی و اعمال مراقبتی زوج‌ها نسبت به هم‌دیگر است. شرکت کننده شماره ۴ اظهار داشت: «شوهرم حواسش به تفریحات خانوادگی‌مون هست، روزهای خاص زندگی‌مان مثل سالگرد ازدواج و تولد مان را جشن می‌گیریم و همسرم هایه بهم می‌دهد».

عامل دیگر موقیت زوجی از نظر مصاحبه‌شونده‌ها تعهد به همسر و زندگی است. شرکت کننده شماره ۷ بیان داشت: «من و همسرم تلاش می‌کنیم که مشترک‌آیه مسائل زندگی‌مان رسیدگی کنیم و هم‌دیگر را کمک کنیم و نسبت به مواردی که در ابتدای ازدواج مان و قبل از آن صحبت کردیم به هم‌دیگر پشت نکنیم».

یکی دیگر از عوامل موقیت ازدواج، حمایت از انتخاب همسر فرزندان بود. شرکت کننده شماره ۶: «خانواده‌ام از این انتخاب من بسیار راضی بودند و در این مورد از من حمایت می‌کردند و برای همسرم هم احترام زیادی قائل شدمند».

بحث و نتیجه‌گیری

هدف پژوهش حاضر شناسایی عوامل روانی - اجتماعی پیش از ازدواج مؤثر در موقیت ازدواج بود، یعنی عواملی که زنان و مردان موفق قبل از ازدواج فکر می‌کردند به موقیت ازدواج شان منجر می‌شود. فرآیند تحلیل منجر به شناسایی ۳۰ زیرمضمون شد که در ۴ دسته مضامین فردی - شخصیتی، عوامل تعاملی زوج، عوامل فرهنگی - اجتماعی و بافتی و عوامل مرتبط با خانواده اصلی طبقه‌بندی شدند.

در ادامه به تبیین یافته‌های این پژوهش پرداخته می‌شود. یافته‌های این پژوهش با یافته‌های بیشتر پژوهش‌های دیگر به خصوص پژوهش‌های داخلی که در زمینه ازدواج موفق صورت گرفته همسو است. همان‌گونه که یافته‌های این پژوهش نشان داد، عوامل روانی - اجتماعی تأثیرگذار پیش از ازدواج مؤثر در ازدواج موفق، در این پژوهش عبارتند از: عوامل فردی - شخصیتی، عوامل تعاملی زوجی، عوامل فرهنگی - اجتماعی و بافتی و عوامل مرتبط با خانواده اصلی. واضح است که عوامل متعددی می‌توانند در شکل‌گیری یک ازدواج موفق مؤثر باشند که زوج‌ها قبل از ازدواج باید آن‌ها را مدنظر داشته باشند. وقتی ازدواج سالم و رضایتمند باشد، عملکردها و نقش‌ها و تکالیف زوجی و فردی به خوبی ایفا می‌شوند، طرفین می‌توانند با مسائل و مشکلات احتمالی به شیوه صحیح برخورد کنند، در جهت ارتقای سلامت و بهزیستی فردی و اجتماعی حرکت کنند و از انواع آسیب پذیری‌ها به دور باشند (کار و همکاران، ۲۰۱۴).

در سطح عوامل تأثیرگذار فردی - شخصیتی همان‌گونه که یافته‌های پژوهش نشان داد، زنان و مردان متأهل موفق، ویژگی‌های فردی و شخصیتی را مطرح کردند که در رضایت و موقیت ازدواج شان مؤثر بود. نتایج این بخش از پژوهش با یافته‌های پژوهش‌های انجام شده در داخل و خارج کشور همسو است: از جمله در ویژگی مسئولیت‌پذیری (همایی و دشت بزرگی، ۱۳۹۷ و صادقی و همکاران، ۱۳۹۴)، بخشش و گذشت (لیساگا، ۲۰۱۳)، با ایمان بودن (لامبرت و دولاهیت، ۲۰۰۸ و مقدمزاده، ۱۳۹۷)،

ج) عوامل فرهنگی - اجتماعی و بافتی: سومین مضمونی که شرکت کنندگان تجربه کردند، عوامل فرهنگی - اجتماعی و بافتی بود که شامل موارد زیر بود:

عامل دیگر مورد توجه در جهت ازدواج موفق از دیدگاه مصاحبه‌شونده‌ها، انتظارات واقع‌بینانه است. شرکت کننده شماره ۸: «همسرم فرد متزوجی هست و سعی می‌کند متناسب با سطح درآمدهایم از من انتظار و توقع داشته باشد و حواسش همه جوهره به شرایط‌مان هست».

عامل دیگر موقیت ازدواج از نظر مصاحبه‌شونده‌ها، مدیریت مالی است. شرکت کننده شماره ۳: «با این که درآمد کمی دارم ولی خدا را شکر خانم کم توقع هست و برای هزینه‌های خانواده به درستی برنامه‌ریزی می‌کنم».

عامل دیگر از نظر مصاحبه‌شونده‌ها، تشابه مذهبی است. شرکت کننده شماره ۷: «با توجه به این که من و همسرم داری یک مذهب هستیم، نگرش‌ها و عقاید مشترکی برای مسائل زندگی مان داریم و بهتر می‌توانیم ارزش‌های دینی مان را به بچه‌هایمان منتقل کنیم و بهتر می‌توانیم تربیت‌شان کنیم». عامل دیگر اشتغال و درآمدزایی نیز از جمله عواملی بود که مشارکت کنندگان در پژوهش به آن توجه داشتند. شرکت کننده شماره ۱۰ بیان داشت: «خدا را شکر همسرم شغل پر درآمد و خوبی دارد و می‌توانیم از درآمد همسرم زندگی خوبی داشته باشیم و بهتر برای زندگی مان برنامه‌ریزی مالی داشته باشیم».

(د) عوامل مربوط به خانواده اصلی: چهارمین مضمونی که شرکت کنندگان در این پژوهش تجربه کرده بودند، عوامل مربوط به خانواده اصلی بود که شامل زیرمضمون‌های ذیل بود:

یکی دیگر از عوامل موقیت ازدواج مربوط به خانواده اصلی از دیدگاه مصاحبه‌شوندگان، ارتباط مثبت و سازنده با خانواده اصلی است. شرکت کننده شماره ۱: «تلash می‌کنیم که با خانواده‌های هر دو تامون ارتباط داشته باشیم و از تجربیات آن‌ها در زندگی استفاده می‌کنیم و تجربیات آن‌ها برآمون آموزنده هست و از آن‌ها یاد می‌گیریم».

عامل دیگر موقیت ازدواج از دیدگاه مصاحبه‌شونده‌ها احترام به خانواده‌های اصلی است. شرکت کننده شماره ۹: «احترام پدر و مادر همسرم برام واجب است صدایتی از موقعي که با همسرم ازدواج کردم بیشتر از قبل پدر و مادرم را احترام می‌کنم، انگار پدر و مادر خودش هست».

زوجی (درخش و همکاران، ۱۳۹۸) و در کم مقابل (خلیلی و همکاران، ۲۰۲۲).

فرهنگ، یک نظام معنایی پویا و خودکفا است که شامل باورها، ارزش‌ها، سنت‌ها و سبک‌های ارتباطی می‌باشد و کسانی را که در آن سهیم‌اند، قادر می‌سازد دنیا را به شیوه مشابه تجربه، سازماندهی و تفسیر کند. فرهنگ به طور همزمان به صورت هم یک واقعیت بیرونی و از لحاظ اجتماعی-مشترک و هم به عنوان یک واقعیت درونی و فردی وجود دارد (بنیت-مارتینز، و همکاران، ۲۰۰۶). از طرفی بافت اجتماعی یک فرد تأثیر به سزایی در مسیر زندگی و چشم‌انداز او دارد و شامل هنجارهای اجتماعی و فرهنگی و شرایط محیطی جامعه نزدیک فرد است (هیچمن، ۲۰۰۷). کشور ما دارای ویژگی‌هایی از جمله جمع‌گرایی است و ساختار فرهنگی - اجتماعی و بافتی کشور ما، فضایل اخلاقی، معنویت و قناعت را مورد توجه و تأکید قرار داده است. از طرفی ارزش‌ها، باورها، رسوم و هنجارهای حاکم بر یک بافت، علاوه بر دیدگاه‌های فردی بر سبک روابط زوجی نیز اثرگذار است. به نظر می‌رسد شبکه اجتماعی زوج بر زمینه فرهنگ، ارزش‌ها و باورها توافق دارند و همین موضوع باعث می‌شود زوج، مدت زمان بیشتری را با هم سپری کنند و حمایت‌هایی از هم‌دیگر داشته باشند که در نهایت به رضایت زناشویی منجر می‌گردد. داشتن اعتقادات و باورهای مشترک باعث افزایش نقاط مشترک رابطه و حمایت معنوی بیشتر از یکدیگر در طول زمان و رابطه می‌شود. در سطح عوامل فرهنگی - اجتماعی و بافتی، زنان و مردان متأهل موفق، ویژگی‌هایی را در جهت موقیت و رضایت از ازدواج مطرح کردن که پژوهش‌های همسو با آن‌ها ذیلاً مطرح شده است؛ از جمله، انتظارات واقع‌بینانه (فاتیما و اجمل، ۲۰۱۲ و هان و همکاران، ۲۰۱۵)، مدیریت مالی (اینگرام، ۲۰۱۰)، تشابه مذهبی (دوبرا سائوربر و بیتر، ۲۰۱۳ و لهرر، ۲۰۰۸) و اشتغال و درآمدزایی (عبداللهزاده، ۱۳۸۲).

یکی از مهم‌ترین محیط‌های اجتماعی برای هر فرد، خانواده اصلی است، زیرا اولین تجارب زندگی خانوادگی را اینجا دریافت می‌کنیم و اطلاعات بیشتری در مورد خانواده‌ها می‌آموزیم. به علاوه، روابط با اعضای خانواده اصلی از مهم‌ترین و با دوام‌ترین روابط در طول زندگی ماست، بنابراین تأثیر زیادی بر رشد و پیشرفت افراد می‌گذارد. خانواده اصلی و به ویژه رابطه بین والدین و فرزندان، بخشی از تأثیر زمینه اجتماعی روابط پیش از ازدواج است. تجارب حاصل از خانواده اصلی می‌تواند شدیداً انتظارات و

داشتن مهارت تصمیم‌گیری (سلیمی و همکاران، ۱۳۹۳) و داشتن مهارت حل مسئله (قلیلی و همکاران، ۱۳۸۶ و ظاهری و همکاران، ۲۰۲۰)، بلوغ عاطفی (غلامی‌قراشیان و همکاران، ۲۰۲۲)، صداقت در رفتار و گفتار (کرایی و همکاران، ۱۳۹۵)، مدیریت تنظیم هیجانات (میر‌گاین و کردووا، ۲۰۰۷)، انعطاف‌پذیری (خیرالهی و همکاران، ۱۳۹۸، هاشمی‌گلمهر و همکاران، ۱۳۹۹ و اینگرام، ۲۰۱۰ و خلیلی و همکاران، ۲۰۲۲)، خوش‌بینی (همایی و دشت‌بزرگی، ۱۳۹۷)، تمایزیافتگی (همایی و دشت‌بزرگی، ۱۳۹۷) و سلامت روان (زنده‌پور و همکاران، ۱۳۹۰) همسوست.

زوج‌ها در صدد آن هستند که از رابطه زوجی موفق، کارآمد و مؤثر برخوردار باشند، اما این امر در عمل چگونه محقق می‌گردد؟ تصور بر این است که کیفیت رابطه زوجی، رضایت همسران از رابطه را تحت تأثیر قرار می‌دهد (لاونر و همکاران، ۲۰۱۶). ارتباط کارآمدتر می‌تواند دوستی، حمایت و اعتماد را در بین زوج‌ها افزایش دهد و ارتباط ناکارآمد نیز می‌تواند پیوندها را تضعیف کرده و بی‌اعتمادی و نفرت را به وجود آورد. در واقع، عمق صمیمیتی که زوج در رابطه خود ایجاد می‌کنند به توانایی آن‌ها در انتقال روش، صحیح و مؤثر افکار، احساس‌ها، نیازها و خواسته‌هایشان بستگی دارد. بنابراین، ارتباط صادقانه، باز و همدلانه که احساس‌ها و نیازهای فرد را انتقال دهد، به عنوان راه حلی برای مشکلات رابطه زناشویی به کار می‌رود. در سطح عوامل تعاملی زوجی، زنان و مردان متأهل موفق بیان داشتند که از ویژگی‌های خاصی برخوردار بودند که در رضایت از ازدواج و زندگی زناشویی آن‌ها تأثیر زیادی داشته است و با پژوهش‌هایی همسویی داشته‌اند؛ از جمله، قدردانی از همسر (گوردون و همکاران، ۱۳۹۹، ۲۰۱۲)، داشتن مهارت حل تعارض (رم‌گر و اصغری ابراهیم‌آباد، ۱۳۹۹ و قرلسفلو، ۱۳۹۹ و اینگرام، ۲۰۱۰)، مراقبت و همبستگی زوجی (کیم هالفورد، ۲۰۰۴)، اهداف و معنای مشترک (نجفی و همکاران، ۱۳۹۴)، پال، ۲۰۱۷، عشق و دوست داشتن (آلفارسی و همکاران، ۲۰۱۰ و دیکسون، ۲۰۱۳ و مقدم‌زاده، ۱۳۹۷)، تعهد به همسر و زندگی (اسچات و مالوف، ۲۰۲۱)، رضایت جنسی (مک‌کیب و گلدهامیر، ۲۰۱۲ و اینگرام، ۲۰۱۰)، مهارت‌های ارتباطی (صادقی و همکاران، ۱۳۹۲ و مقدم‌زاده، ۱۳۹۷)، حمایت عاطفی (موسی و قلی نسب قوجه بیگلو، ۱۳۹۸)، صمیمیت زوجی (سعادتمند و همکاران، ۱۳۹۶ و پناناخونساب، ۲۰۱۹) و احترام متقابل

حضوری حتی با رعایت پر تکل های بهداشتی با مقاومت شرکت کنندگان روبرو می شد، لذا تماس تصویری آنلاین جایگزین گردید. پیشنهاد می شود با توجه به این که عوامل روانی - اجتماعی مؤثر بر ازدواج موفق و سالم و رضایت از آن در فرهنگ های مختلف متفاوت است و از آنجایی که ارزش ها و قواعد فرهنگی - اجتماعی عمیقاً بر چگونگی فرآیند ازدواج و خانواده تأثیرگذار هستند و مطالعات انجام شده در یک بافت فرهنگی - اجتماعی را نمی توان به بافتی دیگر تعمیم داد، لذا این پژوهش در فرهنگ های دیگر، می توان به درک بهتری از نقش عوامل فرهنگی - اجتماعی و بافتی در ازدواج ها دست یافت و به علاوه یافته های به دست آمده از این پژوهش می تواند راه گشای الگوی آموزش مشاوره پیش از ازدواج برای مشاوران و روانشناسان باشد.

ملاحظات اخلاقی

پیروی از اصول اخلاق پژوهش: این مقاله بر گرفته از رساله دکتری نویسنده اول در رشته مشاوره در دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی دانشگاه خوارزمی تهران است. در پژوهش حاضر به منظور اطمینان از حفظ حقوق انسانی افراد شرکت کننده، ملاحظات اخلاقی شامل حق مشارکت آگاهانه همراه با رضایت در پژوهش، حق خروج از مطالعه و یا توقف مصاحبه در صورت درخواست فرد مصاحبه شونده، حق انتخاب فرد شرکت کننده در مورد کم و کیف پاسخ دهی به سوال ها، محترمانه ماندن اطلاعات، اختصاص زمانی برای دریافت بازخورد و همچنین ارائه خدمات مشاوره ای پس از پایان جلسه مصاحبه در صورت درخواست و یا نیاز مصاحبه شونده نیز مورد توجه قرار گرفتند.

حامی مالی: این پژوهش بدون هیچ حمایت مالی انجام شده است.

نقش هر یک از نویسندها: نویسنده اول محقق اصلی این پژوهش است و نویسنده دوم استاد راهنمای و نویسنده سوم و چهارم استاد مشاور پایان نامه می باشند.

تضاد منافع: بنابر اظهار نویسندها، این مقاله حامی مالی و تعارض منافع ندارد.

تشکر و قدردانی: از دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی دانشگاه خوارزمی جهت فراهم کردن شرایط انجام و اجرای پژوهش و همچنین تمامی افرادی که در فرآیند مصاحبه مشارکت داشتند تشکر می نهایم.

رفتارهای درون ازدواج فرد را شکل دهد. از این رو، بسیاری از مشاوران پیش از ازدواج تمایل دارند تا خانواده اصلی هر یک از همسران را مورد بررسی قرار دهند (وبیلیامز و همکاران، ۲۰۱۱). در سطح عوامل مربوط به خانواده اصلی، زنان و مردان متأهل موفق، ویژگی هایی را با موضوع موقفيت زندگی زناشویی شان مطرح کردنند که پژوهش های همسو یا آن ها را ملاحظه خواهید نمود، از جمله؛ حمایت از انتخاب همسر فرزندان (اسپرچر و همکاران، ۲۰۱۸)، احترام به خانواده های اصلی (درخشش و همکاران، ۱۳۹۸) و ارتباط مثبت و سازنده با خانواده (چراغی و همکاران، ۱۳۹۳ و هان و همکاران، ۲۰۱۵).

در نهایت می توان نتیجه گرفت عوامل روانشناسی و اجتماعی نیاز ضروری و اساسی برای افراد در هر زمان است. از نشانه های عوامل روانشناسی، برخورداری از خصیصه های توانمندساز درونی یا منابع درونی قدرت است. برخورداری از این منابع درون فردی، فرد را قادر می سازد تا علی رغم شرایط منفی، رشد سازگارانه خود را ادامه دهد و عوامل روانشناسی خود را حفظ کند (قدیری و صالحیان، ۱۳۹۸). افرادی که از ویژگی های شخصیتی کارآمد، ویژگی های زوجی کارآمد، سیستم زوج - خانواده کارآمد، سیستم والدینی کارآمد، راهبردهای مقابله با سختی و اختلاف کارآمد برخوردارند، می توانند در این سفر پر فراز و نشیب به مقصد پایداری رضایتمند برسند. از طرفی ضرورت دارد که به عوامل روانشناسی - اجتماعی پیش از ازدواج مؤثر در پیش بینی کیفیت زندگی زناشویی و ازدواج موفق توجه جدی شود.

با توجه به این که پژوهش حاضر به روش هدفمند بر روی نمونه کوچک در شهرستان شهریار انجام شده است، بنابراین در تعیین نتایج به جمعیت های دیگر باید احتیاط کرد. در این مطالعه برای ارزیابی متغیرها از ابزار اندازه گیری خود گزارش دهی مانند پرسشنامه استفاده شده است، در حالی که از روش های اندازه گیری متنوع می تواند به مفهوم سازی بهتر متغیرها کمک کند. به دلیل پندومی شرایط کرونا و قرنطینه، پیشنهاد مصاحبه

منابع

چراغی، مونا؛ مظاہری، محمدعلی؛ موتابی، فرشته؛ پناغی، لیلی و صادقی، منصوره السادات (۱۳۹۳). مقایسه رابطه با خانواده همسر در دو گروه افراد راضی و ناراضی از ارتباط مذکور. *خانواده پژوهی*، ۱۰، ۴۷۴-۴۵۱.

https://jfr.sbu.ac.ir/article_96462.html

خلیلی، زهرا؛ امیرفخرایی، آزیتا و زارعی، اقبال (۱۳۹۱). آینده پژوهی عوامل روانشناختی مؤثر بر ازدواج جوانان در چشم‌انداز توسعه ۱۴۲۰ ایران. *مجله ایرانی روانشناسی تکاملی و تربیتی ایران*، ۴، ۳۷۶-۳۶۴.

<http://dx.doi.org/10.52547/ieejp.4.2.364>

خبرالهی، محمد؛ جعفری، اصغر؛ قمری، محمد و باباخانی، وحیده (۱۳۹۸). طراحی مدل پیش‌بینی انعطاف‌پذیری شناختی بر اساس تحلیل تغییرات چرخه زندگی در زوج‌های مقاضی طلاق. *فصلنامه فرهنگ مشاوره و روان‌درمانی*، ۱۰، ۱۸۰-۱۵۷.

<https://www.doi.org/10.22054/qccpc.2019.41666.2134>

درخش، علی؛ اصلانی، خالد و کرایی، امین (۱۳۹۸). *تدوین الگوی ازدواج موفق: پژوهش کیفی*. مجله پژوهشی زنان، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، ۱۰، ۹۷-۷۳.

<https://doi.org/10.30465/ws.2019.4030>

رزم‌گر، مهسا و اصغری ابراهیم‌آبادی، محمدمجود (۱۳۹۹). نقش سبک‌های حل تعارض در پیش‌بینی کیفیت زندگی زنان متأهل با میانجی‌گری خودکنترلی. *فصلنامه زن و جامعه*، ۱۱، ۹۲-۷۱.

<https://dorl.net/dor/20.1001.1.20088566.1399.11.44.4.4>

زنده‌پور، طیبه؛ آزادی، شهدخت و ناهید‌پور، فرزانه (۱۳۹۰). بررسی رابطه بین ویژگی‌های شخصیتی، بخشش و سلامت روان در زوج‌های مراجعة کننده به مرکز بهداشتی درمانی گچساران. *زن و جامعه (جامعه‌شناسی زنان)*، ۲، ۱-۱۸.

<https://dorl.net/dor/20.1001.1.20088566.1390.2.6.1.2>

سعادتمد، خدیجه؛ بسکنزاده، سودابه و امان‌الهی، عباس (۱۳۹۶). اثربخشی زوج درمانی مبتنی بر پذیرش و تعهد بر صمیمیت و بخشش زوج‌ها. *فصلنامه روانشناسی خانواده*، ۴، ۴۱-۵۲.

https://www.ijfpjournal.ir/article_245524.html

سلیمی، هادی؛ محسن‌زاده، فرشاد و نظری، علی‌محمد (۱۳۹۳). پیش‌بینی سازگاری زناشویی بر اساس انسجام خانواده، مهارت‌های تصمیم‌گیری و حل مسئله و مهارت‌های مقابله‌ای. *فصلنامه نسیم تملیتی، دانشکده علوم پژوهشی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد ساری*، ۱۳، ۶۳-۵۷.

https://jfh.sari.iau.ir/article_643607.html

صادقی، منصوره‌السادات؛ مظاہری، محمدعلی و موتابی، فرشته (۱۳۹۲). نقش تعامل زوجین در به کارگیری مهارت‌های ارتباطی. *خانواده پژوهی*، ۹، ۱۷۳-۱۸۸.

https://jfr.sbu.ac.ir/article_96244.html

صادقی، منصوره‌السادات؛ موسوی، جمال؛ موتابی، فرشته و دهقانی، محسن (۱۳۹۴). "رابطه تشابه ویژگی‌های شخصیتی زوجین و رضایت زناشویی". *روانشناسی معاصر*، ۱۰، ۸۲-۶۷.

http://bjcp.ir/browse.php?a_code=A-10-647-2&slc_lang=fa&sid=1

صاحب‌دل، حسین؛ زهراکار، کیانوش و دلاور، علی (۱۳۹۴). "شناسایی شاخص های ازدواج موفق (یک مطالعه کیفی)". *پژوهش‌های روانشناسی بالینی و مشاوره*، ۵، ۴۶-۳۲.

<https://doi.org/10.22067/ijap.v5i2.40883>

ظاهری، فرزانه؛ دولیان، ماهرجه؛ شریعتی، محمد؛ سیمیر، مقصوده؛ عبادی، عباس و حسن‌پور ازغدی، سیده بتول (۱۳۹۹). درک و شناخت نیازهای زوجین عامل مؤثر در موقعیت ازدواج: یک مطالعه کیفی. *همایش کشوری مامایی و سلامت زنان* (به مناسب سد سال مامایی آکادمیک در ایران). *مجله علوم پژوهشی و زیستی*، ۷، ۱۶۹-۱۵۹.

<https://www.sid.ir/paper/774458/en>

عبدالله‌زاده، حسن (۱۳۸۲). بررسی رابطه بین ویژگی‌های شخصیتی و رضایت زناشویی زوج‌های شهر دامغان. *پایان‌نامه کارشناسی ارشد داشتگاه تبریز*.

<https://ganj.irandoc.ac.ir/viewer/ff4e96443142de0a3971207b39b6bfc5>

غلامی قره‌شیران، زهرا؛ ثانی ذاکر، باقر؛ کیامنش، علیرضا و زهراکار، کیانوش (۱۴۰۴). نقش نگرش به ازدواج و بلوغ عاطفی در پیش‌بینی بی‌ثباتی ازدواج زنان و مردان. *مجله علوم روانشناسی*، ۲۱، ۱۵۹۸-۱۵۸۱.

<doi:10.52547/JPS.21.116.1581>

قدیری، سویل و صالحیان، میر‌حید (۱۳۹۸). پیش‌بینی تنظیم شناختی هیجان و بهزیستی روانشناسی بر عملکرد ورزشی ورزشکاران حرفة‌ای و نیمه حرفا‌ی. *مطالعات روانشناسی ورزشی*، ۲، ۲۹-۱۷۰.

قلیلی، زهره؛ احمدی، سید‌احمد و فاتحی‌زاده، مریم (۱۳۸۶). اثربخشی آموزش حل مسئله بر کاهش تعارضات زناشویی. *روانشناسی کاربردی*، ۱، ۳۴۳-۳۳۱.

<https://dorl.net/dor/20.1001.1.20084331.1386.2.2.3.5>

کرایی، امین؛ خجسته‌مهر، رضا؛ سودانی، منصور و اصلانی، خالد (۱۳۹۵). *شناسایی عوامل مؤثر در ازدواج‌های پایدار رضایتمند در زنان*. *مجله روان درمانی و مشاوره خانواده*، ۶، ۱۶۴-۱۲۹.

https://fcp.uok.ac.ir/issue_4799_5135.html?lang=en

مقدمزاده، علی؛ علوی، طاهره سادات؛ مظاہری، محمدعلی؛ حجازی، مقری الهه؛ صالحی، کیوان و افروز، غلامعلی (۱۳۹۶). بازنمایی عوامل فردی مؤثر در احتمال آسیب طلاق: یک بررسی پدیدار شناختی. مشاوره خانواده و روان درمانی، ۸، ۲۶(۲)، ۱۴۶-۱۵.

https://fcp.uok.ac.ir/article_61020.html

موسوی، سیده فاطمه و قلی نسب قوجه بیگلو، رقیه (۱۳۹۷). نقش حمایت عاطفی و خودنمختاری در پیش‌بینی تعارضات زناشویی زنانِ متاهل. مطالعات زنان و خانواده، پژوهشکاره زنان دانشگاه الزهراء، ۷(۱)، ۷۱-۵۱.

<https://doi.org/10.22051/jwfs.2019.18873.1655>

میرزا، مژگان و قزلسلفو، مهدی (۱۳۹۹). اثربخشی و پایداری بازآموزی استنادی در حل تعارض زناشویی و افزایش رضایت زناشویی مقاضیان طلاق. مجله علوم روانشناسی، ۱۹(۸۸)، ۴۸۲-۴۷۵.

<http://dorl.net/dor/20.1001.1.17357462.1399.19.88.3.5>

نجفی، محمود؛ مکوند حسینی، شاهرخ؛ محمدی فر، محمدعلی و رستمی، مریم (۱۳۹۴). رابطه اهداف زندگی و ویژگی‌های شخصیتی با بهزیستی روانی بزرگسالان. مجله اصول بهداشت روانی، ۱۷(۶)، ۳۳۳-۳۲۵.

<https://doi.org/10.22038/jfmh.2015.5488>

نریمانی، اکرم؛ اسدپور، اسماعیل؛ صادقی افجه، زهره و پوشش، کامبیز (۱۴۰۲). بررسی نقش میانجی گر پاسخ‌گویی ادراک شده همسر در رابطه سلامت خانواده اصلی و کیفیت زناشویی. مجله علوم روانشناسی، ۲۲(۱۲۹)، ۱۷۹۳-۱۷۴۷.

<http://psychologicalscience.ir/article-1-2101-fa.html>

هاشمی گلمهر، مجید؛ امان‌الهی، عباس؛ فرهادی، حمید؛ اصلاحی، خالد و رجبی، غلامرضا (۱۳۹۹). ارائه الگوی ازدواج موفق: یک پژوهش کیفی. مجله تحقیقات مشاوره، انجمن مشاوره ایران، ۱۹(۷۶)، ۱۷۱-۱۴۱.

<http://dorl.net/dor/20.1001.1.2717400.1399.19.76.3.1>

همایی، رضوان و دشت‌بزرگی، زهرا (۱۳۹۷). همبستگی تمایزیافتگی خود و خوش‌بینی با مستولیت‌پذیری و رضایت زناشویی در دانشجویان پرستاری. فصلنامه ملی‌پریت ارتقای سلامت، ۷(۲)، ۶۵-۵۸.

<http://jhpm.ir/article-1-789-en.html>

References

Abdullahzadeh, H. (2003). Investigating the effect of personality traits on the marital satisfaction of Damghan couples, Master's thesis, Tabriz University. (Persian) <https://ganj.irandoc.ac.ir//viewer/ff4e96443142de0a3971207b39b6bfc5>

Alfasi, Y., Gramzow, R. H., & Carnelly, K. B. (2010). Adult attachment patterns and stability in esteem for romantic partners. *Personality and Individual Difference*, 48(5), 607-611. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2009.12.016>

Benet-Martínez, V., Lee, F., & Leu, J. (2006). Biculturalism and cognitive complexity expertise in cultural representations. *Journal of Cross-Cultural Psychology*, 37(4), 386-407. <http://dx.doi.org/10.1177/0022022106288476>

Carr, D., Freedman, V. A., Cornman, J. C., & Schwarz, N. (2014). Happy marriage, happy life? Marital quality and subjective well-being in later life. *Journal of Marriage and Family*, 76(5), 930-948. <http://dx.doi.org/10.1111/jomf.12133>

Casillas, A., Robbins, S., Allen, J., Kuo, Y. L., Hanson, M. A., & Schmeiser, C. (2012). Predicting early academic failure in high school from prior academic achievement, psychosocial characteristics, and behavior. *Journal of Educational Psychology*, 104(2), 407-413. <http://dx.doi.org/10.1037/a0027180>

Cheraghi, M., Mazaheri, M. A., Mutabi, F., Panaghi, L. and Sadeghi, M.S. (2015). Comparison of the relationship with the spouse's family in two groups of people who are satisfied and dissatisfied with the said relationship. *Family Research Quarterly*, 10(40): 474-451. (Persian) https://jfr.sbu.ac.ir/article_96462.html

Creswell, J. W. (2009). Research design: qualitative, quantitative, and mixed methods. https://www.ucg.ac.me/skladiste/blog_609332/objava_105202/fajlovi/Creswell.pdf

Derakhsh, A., Aslani, KH. and Koraie, A. (2018). Developing a model of successful marriage: a qualitative research, *Women's Research Journal, Research Institute of Humanities and Cultural Studies*, 10(1), 73-97. (Persian) <https://doi.org/10.30465/ws.2019.4030>

Dey, S., & Ghosh, J. (2016). Factors in the distribution of successful marriage. *International Journal of Social Sciences and Management*, 3(1), 60-64. <http://dx.doi.org/10.3126/ijssm.v3i1.14315>

Dixon, D. C. (2013). Christian spirituality and marital health: a phenomenological study of long-term marriages: a doctoral dissertation in counseling. Liberty university. <https://digitalcommons.liberty.edu/doctoral/665>

Fatima, M., & Ajmal., A. (2012). "Happy Marriage: A Qualitative study". *Pakistan Journal of Social and Clinical Psychology*, 9(2), 37-42.

- https://www.researchgate.net/publication/339090105_Happy_Marriage_A_Qualitative_study
- Gaspar, T., Cabrita, T., Rebelo, A., and Gaspar de Matos, M. (2017). Psychological and Social Factors That Influence Quality of Life: Gender, Age and Professional Status Differences, *Psychology Research*, 7(9), 489-498. <http://dx.doi.org/10.17265/2159-5542/2017.09.003>
- Gau, J. V. (2011). Successful marriage. *Pastoral psycholog*, 60(5), 651-658. <https://doi.org/10.1007/s11089-011-0362-7>
- Gholami Gherashiran, Z., Sanaei Zaker, B., Kiamanesh, A., & Zahrakar, K. (2022). The role of marriage attitude and emotional maturity in predicting marriage instability in women and men. *Journal of Psychological Science*, 21(116), 1581-1598. <10.52547/JPS.21.116.1581>
- Gordon, A. M., Impett, E. A., Kogan, A., Oveis, C., & Keltner, D. (2012). To have and to hold: gratitude promotes relationship maintenance in intimate bonds. *Journal of personality and social psychology*, 103(2), 257. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/a0028723>
- Gottman, J. M., & Levenson, R. W. (2002). Generating hypotheses after 14 years of marital followup; or, how should one speculate? A reply to DeKay, Greeno, and Houck. *Family Process*, 41(1), 105-110. <https://doi.org/10.1111/j.1545-5300.2002.40102000105.x>
- Kim Halford, W. K., Moore, E. M., Wilson, K. L., Dyer, C., & Farrugia, C. (2004). Benefits of a flexible delivery relationship education: An evaluation of the Couple CARE program. *Family Relations*, 53(5), 469-476. <https://doi.org/10.1111/j.0197-6664.2004.00055.x>
- Han, K., Lee, Y., Gu, J., Oh, H., Han, J., & Kim, K. (2015). Psychosocial factors for influencing healthy aging in adults in Korea. *Health and Quality of Life Outcomes*, 13, 1-10. <http://dx.doi.org/10.1186/s12955-015-0225-5>
- Hashmi Golmehr, M., Aman Elahi, A., Farhadi, H., Aslani, KH & Rajabi, GH. (2021). Presenting a successful marriage model: a qualitative research. *Journal of Counseling Research, Iranian Counseling Association*, 19(76). 171 – 141. (Persian) <http://dorl.net/dor/20.1001.1.2717400.1399.19.76.3.1>
- Hawkins, A. J., Willoughby, B. J., & Doherty, W. J. (2012). Reasons for divorce and openness to marital reconciliation. *Journal of Divorce & Remarriage*, 53(6), 453-463. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1080/10502556.2012.682898>
- Hickman, D. (2007). The social context of divorce and its impact on adolescent psychological well-being. <https://ecommons.cornell.edu/handle/1813/8162>
- Homaei, R & DashtBozergi, Z. (2018). Correlation of self-differentiation and optimism with responsibility and marital satisfaction in nursing students. *Journal of Health Promotion Management (JHPM)*, 7(2). 65-58. (Persian) <http://jhpm.ir/article-1-789-en.html>
- Ingram, J.R. (2010). Money stories of successful long-term married couples. Pro Quest Dissertations and Theses. Texas woman's university. <https://hdl.handle.net/11274/10720>
- Khairolahi, M., Jafari, A., Qamari, M, and Babakhani, V. (2019). Designing a prediction model of cognitive flexibility based on the analysis of life cycle changes in couples applying for divorce. *Culture of counseling Quarterly and Psychotherapy*. 10(39), 157–180. (Persian) <https://www.doi.org/10.22054/qccpc.2019.41666.2134>
- Khalili, Z., Amirfakhraei, A., and Zarei, E. (2022). Future Study of Psychological Factors Affecting Youth Marriage in 2040: An Iranian Development Perspective. *Journal of Iranian Evolutionary and Educational Psychology*, 4(2), 364 – 376. (Persian) <http://dx.doi.org/10.52547/ieejp.4.2.364>
- Koraei, A., Khojste Mehr, R., Soudani, M. and Aslani, K. (2016). Identification of the factors contributing to satisfying stable marriages in women. *Journal of Psychotherapy & Counseling Family*. 6(2), 129 – 164. <https://dorl.net/dor/20.1001.1.22516654.1395.6.2.7.2>
- Lambert, N. M., & Dollahite, D. C. (2008). The Threefold Cord Marital Commitment in Religious Couples. *Journal of Family Issues*, 29(5), 592-614. <http://dx.doi.org/10.1177/0192513X07308395>
- Larson, J. H., Kigin, M. L., & Holman, T. B. (2008). Increasing the awareness of risks and needs for premarital interventions of individuals at risk for relationship dysfunction: An exploratory study. *Journal of Couple & Relationship Therapy*, 7(4), 281-296. <http://dx.doi.org/10.1080/15332690802368253>
- Lavner, A. J., Karney, R. B., & Breadbury, N. T. (2016). Does couples communication predict marital satisfaction, or does marital satisfaction predict

- communication? *Journal of Marriage and Family*, 78(3), 680-694.
<http://dx.doi.org/10.1111/jomf.12301>
- Lehrer, E. L. (2008). Age at marriage and marital instability: Revisiting the Becker-Landes-Michael hypothesis. *Journal of Population Economics*, 21, 463-484. <https://dx.doi.org/10.2139/ssrn.912213>
- Liceaga, M. D. (2013). " You stay, no matter how bad": Women voice the trajectory of marital disaffection (Doctoral dissertation, San Diego State University).
<https://www.semanticscholar.org/paper/%22You-Stay%2C-No-Matter-How-Bad%22%3A-Women-Voice-the-of-Liceaga/ff3bb9c16d9d0ea7d998492f4a4be83755006fbe>
- McCabe, M. P., & Goldhammer, D. L. (2012). Demographic and psychological factors related to sexual desire among heterosexual women in a relationship. *Journal of sex research*, 49(1), 78-87. <http://dx.doi.org/10.1080/00224499.2011.569975>
- Mirgain, S. A., & Cordova, J. V. (2007). Emotion skills and marital health: The association between observed and self-reported emotion skills, intimacy, and marital satisfaction. *Journal of Social and Clinical Psychology*, 26(9), 983-1009. <http://dx.doi.org/10.1521/jscp.2007.26.9.983>
- Mirza, M., Qezelseflo, M. (2020). The effectiveness and sustainability of attributional retraining on marital conflict resolution and increasing marital satisfaction of divorce applicants. *Journal of Psychological Science*, 19(88), 475 – 482. <http://dorl.net/dor/20.1001.1.17357462.1399.19.88.3.5>
- Moghadamzadeh, A., Alavi, T. S, Mazaheri, M. A., Hijazi Moghari, A. and Afroz, G. A. (2017). Representation of individual factors influencing the likelihood of divorce damage: a phenomenological review, *Family Counseling and Psychotherapy*, 8, 2(26), 115-146. (Persian)
https://fcu.uok.ac.ir/article_61020.html
- Mousavi, S. F, Qoli Nasab Qojeh Biglou, R. (2018). The role of emotional support and self-determination in predicting marital conflicts of married women. *Women and Family Studies, Alzahra University Women's Research Institute*, 7(1), 51-71. (Persian)
<https://doi.org/10.22051/jwfs.2019.18873.1655>
- Najafi, M., Makwand Hosseini, Sh., Mohammadifar, M. A., Rostami, M. (2015). The relationship between life goals and personality traits with the mental well-being of adults. *Journal of Principles of Mental Health*, 18(6), 325-333. (Persian)
<https://doi.org/10.22038/jfmh.2015.5488>
- Narimani, A., Asadpour, E., Sadeghi Afjeh, Z., & Poushaneh, K. (2023). Investigating the mediating role of spouse's perceived responsiveness in the relationship between the health of the family of origin and marital quality. *Journal of Psychological Science*, 22 (129), 1747 -1763. (Persian)
<doi:10.52547/JPS.22.129.1747>
- Naz, SH., ahid Nawaz, SH., Liaqat, SH., Rasheed, T and Fatima, S. (2020). Effect of social and Factors on student's Learning Achievements in English at intermediate level in Pakistan. *Palarch's Journal of Archaeology of Egypt/Egyptology*, 18 (4), 443-462. <https://doi.org/10.48080/jae.v18i4.6046>
- Olson, D. H., & Olson, A. K. (2000). Prepare/enrich program:Version 2000.
<https://www.healthymarriageinfo.org/wp-content/uploads/2017/12/PREPAREENRICH-Program-Version.pdf>
- Olson, D. H., & Olson, A. K. (1999). Prepare/enrich program. *Handbook of preventative approaches in couple therapy*, 196-216.
<https://www.healthymarriageinfo.org/wp-content/uploads/2017/12/PREPAREENRICH-Program-Version.pdf>
- Pal, R. (2017). Marital adjustment among working and non-working married women. *International Journal of Home Science*. 3(1), 384-386. <https://www.homesciencejournal.com/archives/2017/vol3issue1/PartI/3-1-90.pdf>
- Poley J. M. (2011). A Pre-Marriage Proposal: Getting Ready for Marriage, an Adlerian Design. Masterof Arts [dissertation]. [America]: *Adlerian Counseling and Psychotherapy*. 53.
<https://docslib.org/doc/4065105/running-head-pre-marriage-proposal-an-adlerian-design-1>
- Pananakhonsab, W. (2019). Migra on for love? Love and intimacy in marriage migration processes. ELSEVIE. *Space and society*, 31, 86 -92. <https://doi.org/10.1016/j.emospa.2019.03.001>
- Qalili, Z., Ahmadi, S., A. and Fatehizadeh, M. (2008). The effectiveness of problem solving training on reducing marital conflicts, *Applied Psychology*, 1(3), 343-331. (Persian).
<http://dorl.net/dor/20.1001.1.20084331.1386.2.2.3.5>
- Razmgar, M and Asghari Ebrahimabadi, M.J. (2019). The role of conflict resolution styles in predicting the quality of life of married women with the mediation of self-control, *Journal of Women and Society*,

- 11(44), 71-92. (Persian)
<https://dorl.net/dor/20.1001.1.20088566.1399.11.4.4.4>
- Saadatmand, Kh, Basak Nejad, S and Aman Elahi, A. (2017). The effectiveness of an Acceptance and Commitment- based Couple Therapy in intimacy and forgiveness among couples, *Family Psychology*, 4(1), 41-52. (Persian).
https://www.ijfpjournal.ir/article_245524.html
- Sadeghi, M. S., Mazaheri, M. A and Mootabi, F. (2013). The Role of Couples' Interactions in Application of Communication Skills, *Family Research*, 9(2), 173–188. (Persian)
https://jfr.sbu.ac.ir/article_96244.html
- Sadeghi, Mansoura Al Sadat; Mousavi, Jamal; Mutabi, Ferishte and Dehghani, Mohsen (2015). "The relationship between personality traits of couples and marital satisfaction". *Contemporary Psychology*, 10(2), 6-82. (Persian)
http://bjcp.ir/browse.php?a_code=A-10-647-2&slc_lang=fa&sid=1
- Sahibdel, H., Zahrakar, K and Delavar, A. (2014). "Identifying indicators of successful marriage (a qualitative study)". *Clinical and Counseling Psychology Research* 5(2): 32-46.
<https://doi.org/10.22067/ijap.v5i2.40883>
- Ghadiri, S & Salehian, M. (2019). Anticipation of Emotion Regulation and Psychological Well-being on Athletic Performance of Professional and Semi-professional Athletes. *Sport psychology Studies*, 8(29), 151-70. In Persian.
<https://doi.org/10.22089/spsyj.2019.7244.1770>
- Salimi, H., Mohsenzadeh, F. and Nazari, A. M. (2014). Predicting marital compatibility based on family cohesion, decision-making and problem-solving skills, and coping skills. The Quarterly Journal of Health Breeze, School of Medical Sciences, *Islamic Azad University, Sari Branch*, 3(1), 57-63. (Persian).
https://jfh.sari.iau.ir/article_643607.html
- Duba Sauerheber, J., & Bitter, J. R. (2013). An Adlerian Approach in Premarital Counseling with Religious Couples. *Journal of Individual Psychology*, 69(4).
<https://psycnet.apa.org/record/2014-03802-004>
- Schutte, N. S., & Malouff, J. M. (2021). Basic psychological need satisfaction, affect and mental health. *Current Psychology*, 40, 1228-1233.
<https://doi.org/10.1007%2Fs12144-018-0055-9>
- Sprecher, S., Wenzel, A., & Harvey, J. (Eds.). (2018). *Handbook of relationship initiation*. Psychology Press.
- <file:///C:/Users/farhang/Downloads/RoutledgeHandbooks-9780203809853-chapter3.pdf>
- Williams, L., Edwards, T. M., Patterson, J. and Chamov, L. (2011). Essential assessment skills for couple and family therapists. Guilford Press. Translated by: Kianoush Zahrakar(Ph.D) & Farshd Lavafpoor Norei(2014). Tehran: Ravan Publishing.
<https://www.adinehbook.com/gp/product/9648345780>
- Yazdanpanah, M., Eslami, M., & Nakhaee, N. (2014). Effectiveness of the premarital education programme in Iran. *International Scholarly Research Notices*, 2014.
<https://doi.org/10.1155/2014/964087>
- Zaheri, F., Dolatian, M., Shariati, M., Simbar, M., Ebadi, A., Hasanpoor Azghadi, S.B. (2020). The Concept and Aspects of a Successful Marriage as Stated by Successful Iranian Couples and Experts: A Qualitative Study, *Crescent Journal of Medical and Biological SciencesCrescent*, 7(2), 159–169. (Persian)
<https://www.sid.ir/paper/774458/en>
- Zandipour, T., Azadi, S. and Nahidpour, F. (2010). Investigating the relationship between personality traits, forgiveness, and mental health in couples referring to Gachsaran health centers, *Women and Society (Women's Sociology)*, 2(2), 1-18. (Persian)
<https://dorl.net/dor/20.1001.1.20088566.1390.2.6.1.2>